Козьміна Н.А., Гурєєва Л.В.,

Старший викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №1, Національний технічний університет України «КПІ»
Викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №1, Національний технічний університет України «КПІ»

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТ-КАРТ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Хоча ідея концентрованої подачі інформації у вигляді схем не була новою, її популяризація почалася тільки у другій половині двадцятого століття англійським психологом Тоні Бьюзеном [1], який доклав масу зусиль для поширення цієї технології, ввів поняття «інтелект-карти» або «ментальні карти», систематизував їх використання, розробив правила і принципи їх конструкції.

«Інтелект-карти» - це простий, але унікальний інструмент, який дозволяє піддавати інформацію ефективній обробці для її кращого структурування. «Інтелект карта» - це техніка подання будь-якого процесу чи події, думки або ідеї в комплексній, систематизованій, графічній формі.

Таке візуальне представлення інформації робить можливим отримати цілісну картину явища або процесу, побачити смислові, причинно-наслідкові або асоціативні зв’язки між поняттями, між частинами та цілим. Графічне подання інформації є більш наглядним, ніж традиційний виклад думок словами в письмовому вигляді, який може перевантажувати мозок зайвою інформацією та розосереджує увагу.

Ефективність «інтелект карт» пояснюється тим, що розумові процеси в мозку людини можуть бути графічно зображені подібним же чином. При використанні «інтелект-карт» ми ніби намагаємося намалювати своє мислення. [2]

При складанні «інтелект-карт» необхідно дотримуватись певних рекомендацій, що стосуються, з однієї сторони, їх змісту та оформлення і, з другої сторони, їх структури. Стосовно першої вимоги, то - це використання центрального образу, часте використання графічних образів, оптимальне

представлення всіх елементів та їх розміщення, чітке вираження думки, принцип - одне ключове слово на кожну лінію, тощо. Закони структури вимагають відображення ієрархії думок та дотримання послідовності у викладенні думок.

«Інтелект-карти» можна використовувати на всіх етапах роботи з лексичним та граматичним матеріалом, від введення нового матеріалу до його автоматизації та контролю. «Інтелект-карта», що використовується в якості вербальної опори при навчанні монологічному висловлюванню, може бути дуже ефективною. При роботі з текстом важко переоцінити користь від складання планів-переказів текстів у вигляді «інтелект-карт». По-перше, таке не лінійне, а графічне, представлення інформації значно полегшить завдання переказу, а, по-друге, інформація, яку запам'ятали таким чином, буде зберігатися в пам'яті значно довше.[3]

При презентації теми на уроці, результати або ідеї можна представити у вигляді «інтелект-карт» з подальшим дешифруванням інформації. Це зробить презентацію набагато цікавішою, прикує увагу учнів, змусить їх зануритись у тему. При підготовці до такої презентації студенти вчаться працювати з великими об'ємами інформації, здійснювати пошук фактів та ідей та вміти їх візуально представити, виділивши найголовніше. В процесі підготовки вони вчаться самостійно користуватись словниками, довідниками та іншими джерелами письмової та усної інформації.

При проведенні «мозкового штурму», дискусій, дебатів в аудиторії генеруються безліч ідей та складаються «інтелект-карти», що заохочує студентів генерувати ще більше нових та оригінальних ідей.

«Інтелект-карти» допомагають організувати індивідуальну, групову та колективну діяльність учнів, оскільки вони можуть складатись викладачем з учнями на уроці, кожним учнем індивідуально на уроці чи вдома, в парі або в групі під час заняття.

Техніка «інтелект-карт» може також ефективно застосовуватись для введення нової теми викладачем на заняттях з англійської мови. В даному випадку ми ставимо перед собою мету представити тему відразу і комплексно,

дати вичерпну інформацію про предмет або явище в чітко організованій графічній формі, що легко сприймається, з подальшим її аналізом і вивченням кожного окремого компонента. Структурований матеріал значно полегшить процес сприйняття інформації. У цьому разі готова «інтелект-карта» складається викладачем.

Первинне ознайомлення з темою, її осмислення, виділення певних компонентів теми та окремих аспектів, оцінка її значущості, з точки зору можливості використання отриманої інформації, робить подальший процес її вивчення цілеспрямованим і більш осмисленим. Будь-яка інформація представлена в «інтелект-карті», повинна мати такі властивості, як достовірність, повнота, цінність, ясність та актуальність [3].

Застосування «інтелект-карт» на заняттях з англійської мови розвиває творчі та інтелектуальні здібності учнів, мислення, пам'ять, створює мотивацію до оволодіння іноземною мовою як засобом спілкування.

Список літератури:

1. Бьюзен Тони. Супермышление. http://tululu.org/b81320/
2. Джошуа Фоер Эйнштейн гуляет по Луне: Наука и искусство запоминания = Moonwalking with Einstein. The Art and Science of Remembering Everything. — М.: Альпина Паблишер, 2013. — 270 с. — ISBN 978-5-9614-44735.
3. Tony Buzan. The Memory Book, 2005. -464 p. - ISBN 978-1-4066-44265.